

Mikudagsblaðið verður borið ókeypis til hvørt húsarhald í Føroyum!

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

MISÁLITIÐ SUM BLEIV TIL ÁLIT

– Sambandsflokkurin rindar ein høgan prís fyri hetta samstarvið, og eingin ivi er um, at trupulleikarnir í samgonguni fara at halda fram.

Tað segði Helgi Abrahamsen, tingmaður Sambandsflokksins, við in.fo 10. juni í ár. Tá var hann visur í, at tingmanning í Sambandsflokksins als ikki var samd við løgmanni í avgerðini um lata Jørgen Niclasen halda fram sum landsstýrismann.

Og tað stóð á gomlum nøglum í fleiri dagar í junimánaði. Hart trýst var á løgmanni frá sínum egnu um at koyra Jørgen Niclasen úr starvi fyri tollmálið. Men bráðliga komu boðini frá løgmanni um, at málið varð loyst fyribils, og so var friður.

Tað hevur eydnast løgmanni at

fáa fríð í Sambandsflokkinum, og kritisku røddirnar har eru nú kúrrar um málið, annaðhvørt tí teir hava fingið munncurv frá løgmanni – ella tí at teir, eins og løgmaður, hava fult álit á Jørgen Niclasen.

Kringvarpið hevur við stevning av stjóra, tíðindaleiðara og journalisti ikki klovið í tvey um tollmálið. Og Portalurin hevur verið kúrrur um málið, síðani knassastjórin sjáur tók á seg journalistisku ábyrgdina av tíðindunum á Portalinum 1. mai.

Sostatt hevur strategiin hjá Jørgen Niclasen – saman við advokati og løgmanni – eydnast.

Tað er eyðsæð, at tað hevði verið ein katastrofa fyri Fólkaflokkin,

um løgmaður hevði koyrt Jørgen Niclasen frá eftir skuldsetingar um tollsvik. Tí um so varð, so hevði Jørgen Niclasen ikki kunna farið í landsstýrið aftur, og so hevði Fólkaflokkurin einki løgmansevni. Tí eingin velur ein persón til løgmann, sum er frákoyrdur sum landsstýrismaður vegna tollsvik.

Men politikkur er tolin fyri ikki at siga lógin: Tað sum ikki ber til ta einu lýtuna, kann sum einki lata seg gera eitt sindur seinni. Tá hevur onkur fingið – og onkur latið, og so flytast etisku mørkini tilsvareandi.

Vit læra av slíkum málum. Tí tey siga okkum kanska eitt sindur um, hvar vit seta okkara moralska standard, og hvussu vit seta hend-

an standard. Tað er ikki so lætt at skilja, men føroyskir politikarar eru rættiliga eftirgevandi fyri sær sjálvum. Til dømis hevur tað ongantið verið upp á tal at drigið nakran til svars við lógini um ábyrgd lands-

stýrismanna í hondini, hóast fleiri fólk eru koyrd úr landsstýrinum, tí tey hava kostað tí almenna pengar.

Men hóast tollmálið hjá Jørgen Niclasen hevur kostað pengar, so tykist tað nú hava fingið aðra vend. Brotasjógvarnir í samgonguni hava lagt seg, kritisku røddirnar eru tagnaðar.

»Time-outið« hjá løgmanni er vorðið til politiskan veruleika, og »decorum officiale« hjá kritisku samgongurøddunum er tillagað samsvarandi.

» Tollmálið justerar etiska støðið hjá politikarum

Steindeyð loysing hjá Anniku

Allir uttan Kaj Leo Holm Johannesen søgdu »nei« til at hækka blokkin. Fáar dagar seinni brutu Jørgen Niclasen, Jenis av Rana og Kári P. Højgaard hetta fullveldislyftið

Eftir teir fyrstu 1.000 dagarnar í sambandslandsstýrinum hjá Kaj Leo Holm Johannesen kom Annika Olsen í gjár bráðliga í tankar um, at hon einferð taldist millum teirra, sum vildu hava fullveldi í Føroyum.

Hon staðfesti undir viðgerðini av ólavsøkurøðu løgmanns, at tjóðskaparmálið er steindeytt.

Hon segði seg harmast um, at tað var steindeytt undir hesi samgonguni. Samstundis ávaraði hon ímóti, at fólk fóru at taka støðuga retorikkini um loysing/samband upp aftur nú beint upp undir valið.

– Tað loysir einki. Men eg vóni, at vit nú kunnu gera okkurt munagott, sum kann flyta mörk. Vit mugu gera okkurt, sum kann loysa gordiska knútin. Men tað merkir, at øll mugu geva seg, so vit kunnu finna miðleingjuna

í tjóðskaparmálinum, segði hon.

Helgi Abrahamsen úr Sambandsflokkinum helt fyri, at um tingfólk vilja reka fullveldispolitikk, so eiga tey at fara í samgongu við Tjóðveldi og øðrum.

– Tað verður so ikki gjørt saman við Sambandsflokkinum, staðfesti hann.

Tað er gott, at Helgi Abrahamsen minnir fólkafløkskonuna á, at hon ikki longur telist millum fullveldisfólk í fullveldisflokkum. Fólkaflokkurin, sum var legitimiteturin fyri føroyskum fullveldi árinum frá 1998 - 2003 hevur langt síðani slept hesi hugsjón.

Fullveldishugsjónin er jarðað. Meðan hon livdi sítt fríska lív millum 18 tingfólk fyri nøkrum árum síðani – so livir hon í dag bara víðari millum tey seks, sum umboða Tjóðveldi á tingi.

Stóra málið hjá Sambandsflokkinum til valið seinast var at økja blokkin úr Danmark við 200 milliónum krónum.

Tá valúrslitið varð greitt 29. oktober í 2011 vóru allir sjei formenninir spurdir í sjónvarpinum, um blokkinur skuldi tiðnast – og allir uttan Kaj Leo Holm Johannesen søgdu »nei«.

Tað vil so siga, at svarið frá hinum trimum samgonguformonnunum, Kára P. Højgaard, Jenisi av Rana og Jørgeni Niclasen í besta føri var óreiðiligt.

Fimm dagar eftir valfundin í Norðurlandahúsinum var longu almannakunngut, at »nei'ð« hjá teimum í sjónvarpinum var vorðið til eitt rungandi »ja« til at tíðna danska blokkstuðulin aftur fyri at sleppa í samgongu við Kaj Leo.

» Øll kunnu fáa hjálp

HEILSUSÍÐAN
Á SÍÐU 10

» Gleða seg til størstu rokk konsert

SÍÐU 11

Nøktandi roknskapir

Í greinini »Nøktandi roknskapur« í Sosialinum mánaðagin 4. august skrivaðu vit, at Bogi Jacobsen, stjóri á Varðanum Pelagic, væntar eitt betri úrslit í 2014 enn í 2013.

Tað er misskilt. Bogi Jacobsen væntar nevnliga, at úrslitið í ár verður á leið tað sama sum í fjør, tí tó at marknaðarviðurskiftini nú eru vanlig aftur, so eru makrel- og sildakvoturnar minkaðar, samstundis sum eitt triðja stórt uppsjórvirki letur upp. Umberði mistakið.

Stjórin á Varðanum Pelagic væntar sama úrslit í ár sum í fjør, tó at marknaðarviðurskiftini aftur eru vanlig. Makrel- og sildakvoturnar eru nevnliga minkaðar, samstundis sum eitt triðja stórt uppsjórvirki letur upp.

2013-roknskapurin hjá Varðanum Pelagic er júst almannakunngjørdur, og visir hann eitt avlop eftir skatt á 33 milliónir. Virkið rindaði slakar níggju milliónir krónur í skatti. Bruttoúrslitið var góðar 130 milliónir krónur, og eginognin hjá fyrirkuni var 136 milliónir krónur við árslok.

170 fólk starvast á virkinum, og til samans fingur tey 58 milliónir krónur í løn í fjør. Bogi

J a c o b - sen, stjóri, heldur úrslitið vera nøktandi, tó at tað er minni, enn mett var í 2012.

– Umframt verri prís, so kostaði ES-stongsulin okkum eina rúgvu av pengum í eyka fraktkostnaði. Eina tíð var russiski marknaðurin eisini stongdur fyri okkum, so har var nógv, ið gekk ímóti. Sæð í tí ljósinum, kunnu vit ikki vera ónøgd. Uppgerðir hjá Vørn vísa eisini, at vit við undantaki av einari einstakari landing, altíð góvu besta prísinn fyri rávørna, sigur Bogi Jacobsen.

Nú eru marknaðarviðurskiftini vanlig aftur, men makrel- og sildakvoturnar eru minkaðar, samstundis sum eitt triðja stórt uppsjórvirki letur upp. Tí væntar Bogi Jacobsen, at úrslitið í ár verður á leið tað sama sum í fjør.

2013 var fyrsta heila roknskaparárið hjá Varðanum Pelagic. Virksemið byrjaði í 2012, tá bert fimm mánaðir vóru eftir av árinum. Bruttoúrslitið í 2012 var 44 milliónir krónur.

